

Møtereferat

Tverrkommunal politisk arbeidsgruppe

Stad og tid: Volda Rådhus, 24.02.26, kl 0800-1000

Tilstades: Sølvi Dimmen, Sverre Leivdal, Per Are Sørheim, Tove Halse Digernes, Odd Magne Vinjevoll, Rune Sjurgard, Kari Flø og Lars Eling Bjåstad Hovlid. I tillegg møtte Tor Halvar Botnen.

Forfall: Sindre Rotevatn

1. Kort statusmelding- kvar er vi no?

Innleiing ved Kari (sjå presentasjon):

- Gjennomgang av agenda for møtet.
- Innkallingar til komande møte er sendt i Outlook.
- Det var avtalt at kommunedirektørane skulle leggje fram forslag til konkrete samarbeid i dag. Dette blir utsett, og tida nytta til arbeid fram mot eventuell søknad om samanslåing, med fokus på kravspesifikasjonen.
- Kommunebrevet frå Statsforvaltar 2026. Arbeidet i Ørsta-Volda står nemnt i starten av brevet – vitnar om forventingar til arbeidet som er starta.
- Oppsummering frå møte med Statsforvaltar 10.02.26:
 - Svært positivt møte. Statsforvaltaren ønsker å bidra. Regionen utmerkar seg i arbeidet med samarbeid.
 - Ørsta/Volda vert oppmoda om å få inn søknad snarleg.

Kort løypemelding frå arbeidet med interkommunalt samarbeid:

Det er mykje samarbeid på gang. Utviklinga av interkommunale samarbeid er forankra i grunnavtalen som alle 7 kommunane har slutta seg til. Noko av det som har vorte jobba med:

- Arkivsamarbeidet, etablert frå 01.01.26
- Mogleg samarbeid innan stab og støtte mellom Ørsta og Volda. Møte med tilsette og leiargruppene førre veke. Enkel analyse som startpunkt på mogleg samarbeid.
- Vaksenopplæring og flyktingteneste. Det har vorte gjennomført kartlegging hjå alle kommunane på Søre. Ørsta og Volda har meldt at dei ønsker å greie ut eit eige samarbeid for Ørsta/Volda på dette området.

Innspel til arbeidet med utvikling av interkommunale samarbeid:

- Samarbeid gir gevinstar, men krev òg mykje. Klare forventingar og tydelege bestillingar, særleg frå kommunedirektørane, er nødvendige. Dette må gå hand i hand med god involvering og informasjon til medarbeidarane.

- Det skjer mykje samtidig, og vi må prioritere klokt. Arbeidet med eventuell samanslåing må koordinerast med utviklinga av interkommunale samarbeid, slik at prosessane støttar kvarandre.
- Start med det å plukke den lågaste frukta. Vellukka samarbeid vil bygge tillit, gi energi og skape større oppslutning om det vidare arbeidet.

2. Prosessen i ytre

Gjennomgang ved Lars Erling (sjå presentasjon).

Kva har skjedd så langt på Ytre?

- Herøy, Sande og Ulstein vedteke å utgreie samanslåing.
- Felles møte med Statsforvaltar (21.01.26)
- Søknad om oppstart og økonomisk stønad er sendt
 - Statsforvaltar har tilrådd søknad til KDD og stiller seg "entusiastisk bak"
 - Vert søkt om støtte til ekstern utgreiing, prosess og medverknad, og skjønsmidlar til prosjektleiar
- Avklaringar kring tempoplan
 - Inndelingslova §17e gjev opning for at ein ikkje treng gjennomføre samanslåinga knytt til kommuneval.

Det er utarbeida ein tidsplan med faseinndelingar:

- Førebuande fase:
 - Vinter 2026 – haust 2027.
 - Mogleg innbyggjarhøyring ved valet 2027?
 - Fem fasar med avgjerslepunkt for kvar fase.
 1. Utgreiing og kunnskapsgrunnlag. Gå vidare – ja/nei.
 2. Medverknad frå innbyggjarar og tilsette, eventuelle tilleggsutgreiingar. Gå vidare til forandringar – ja/nei.
 3. Forhandling intensjonsavtale. Legge ut på høyring - ja/nei.
 4. Innbyggjarhøyring
 5. Sluttvedtak. Ja/nei.
- Gjennomføringsfasen:
 - KDD rår til å bruke 1,5 år på dette etter nasjonalt vedtak om samanslåing.

Innspel frå arbeidsgruppa for Ørsta/Volda til kva vi kan ta med oss vidare:

- Innbyggjarhøyring er viktig. Bør kome i forkant av valet i 2027.
- Vurderer færre avgjerslepunkt (intensjonsavtale og sluttvedtak)

3. Søknad om skjønsmidler

Det har kome initiativ frå andre kommunar i Søre-samarbeidet om ein felles søknad om skjønsmidler til prosjektleiar i førebuingssfasa. Dette gjeld ikkje for ei eventuell gjennomføringsfase. Felles prosjektleiar gjev moglegheit til å samle ressursane å samkøyre arbeidet med kommunikasjonsplan, kravspekk, framdriftsplan med meir. Kari og Rune har diskutert dette og meiner dette er positivt.

Konklusjon: Arbeidsgruppa sluttar seg til at ein går vidare med dette.

4. Kravspesifikasjon og utgreiing

Innleiing ved Rune:

- Viktig med progresjon. Bør kome ut i konkurranse rett etter påske.
 - Må avklare kva vi treng svar på. Bør skje før påske. I så fall kan utgreiingsarbeidet starte i april/mai. Mogleg med rapport ferdig i september?
 - Kanskje er det tilstrekkeleg å utfordre tre firma som styrer med dette, i staden for å legge ut på Doffin. Dette avheng av storleiken på oppdraget og terskelverdi for konkurranseform.
 - Vi bør bruke litt tid på å jobbe med kunnskapsgrunnlaget i etterkant. Bruke dette som dialogpunkt for å få fram samtale og diskusjon. Bør difor ikkje legge opp til vedtak rett etter at kunnskapsgrunnlaget er klart.
 - Hovudleveransar (henta frå planen i ytre):
 - Felles faktagrunnlag og framtidsbilete
 - Tenester og fagmiljø
 - Myndeutøving og rettstryggleik
 - Samfunnsutvikling, areal og næring
 - Lokaldemokrati og medverknad
 - Økonomi, bereevne og harmonisering
 - Organisering, arbeidsgjevar og IKT
 - Tentativ framdriftsplan (henta frå planen i ytre):
 - M1: Politisk oppstart og mandat (Vinter 2026)
 - M2: Prosjektetablering og anskaffing (Vinter 2026)
 - M3: Kartlegging og faktagrunnlag (Vår/Sommar 2026)
 - M4: Analysefase (Haust 2026)
 - M5: Dialog- og medverknadsrunde (Vinter 2026–27)
 - M6: Sluttrapport (Vår 2027)
 - M7: Politisk arbeid med intensjonsavtale og forhandlingar (vår- sommar 2027)
 - M8: Innbyggjarhøyring
 - M9: Sluttvedtak (Haust 2027)
- > Gjennomføringsfase

Innspel frå arbeidsgruppa til utgreiing, tidsplan, kravspekk med meir:

- Det er viktig med gode, ryddige prosessar med tydelege valalternativ i kvar fase. Ein bør vurdere om alle fasar treng formelle avgjerdspunkt, eller om det er tilstrekkeleg med avgjerd rundt punkt 2 og 5.
- Intensjonsavtalen må vere ærleg, realistisk og skildre eit truverdig framtidsbilete. Den bør ikkje vere detaljert fordelingsplan for enkelttenester. Avtalen er ein intensjon - ikkje juridisk bindande dokument. Det er viktig med openheit om kva ein faktisk kan love, og kva som ikkje kan lovast.
- Tidsramme. For å få intensjonsavtalen på plass i god tid før valet, må arbeidet ha god framdrift. Samtidig må prosessen få den tida som er nødvendig, og ein må vere villige til å utvide tidsplanen ved behov.
- Ei grundig og fagleg solid utgreiing av dei økonomiske konsekvensane – både ved to kommunar og ved éi samanslått kommune – er avgjerande.
- Arbeidsgruppa må halde fast ved mandatet: å utgreie både samarbeid og mogleg samanslåing. Det er viktig å unngå at prosessen berre får fokus på ja eller nei til samanslåing. Søknaden til KDD må uansett handle om samanslåing, ei utgreiinga bør inkludere vurderingar kring samarbeid. Utvikling av gode samarbeid er viktig anten det blir samanslåing eller ikkje.
- Viktig at ikkje nokon av kommunane gjer store investeringar i førebuiingsfasen.
- Kommunikasjon og medverknad.
 - God og ryddig kommunikasjon med kommunestyra er viktig. Bør vere utgangspunkt for all kommunikasjon. Det bør lagast eit notat om status i arbeidet til neste kommunestyremøte. Kommunikasjonen må også tilpassast fleire målgrupper – ikkje berre politikarane. Video kan vere eit effektivt og lett tilgjengeleg verkemiddel.
 - Det er viktig å kommunisere tydeleg og ærleg om begge delane av mandatet – både samarbeid og samanslåing.
 - Det bør utarbeidast ein strategi og ein kommunikasjonsplan som sikrar klar, samordna og korrekt informasjon frå starten av. Sidan det er vanskeleg å rette opp feil som kjem ut i media, må budskapet vere presis og gjennomtenkt.
 - Det er viktig å løfte fram det som fungerer. Kommunikasjonen må likevel vere nøktern, realistisk og truverdig.

5. Konklusjon og avrunding

- Nytt møte 12. Mars.
- Søknad til Statsforvaltar/KDD vert utarbeida og sendt på mail til gjennomlesing
- Per Are og Sølvi spelar inn ein liten videosnutt med informasjon om prosessen (ca 1,5 – 2 minutt). Rune utarbeider forslag til manus.

Kari avslutta med å lese råd til kommunar som vurderer å slå seg saman:

- *Gjer grundige analysar av økonomisk status, tenestenivå og investeringsbehov i forkant av ei samanslåing.*

- *Unngå store investeringar rett før samanslåing, då dette kan belaste den nye kommunen i mange år.*
- *Planlegg samanslåinga med eit langsiktig perspektiv, gjerne 5–10 år fram i tid, og ta høgde for overgangskostnader og forseinka gevinstar.*
- *Sikre god administrativ kapasitet og leiing for å handtere integrasjonsprosessen effektivt.*
- *Vurder gradvis innfasing av tenester framfor umiddelbar standardisering til høgaste nivå, for å unngå unødig kostnadsvekst.*
- *Analyser geografiske og demografiske forhold nøye for å vurdere realistisk potensial for stordriftsfordelar.*
- *Utform statlege støtteordningar slik at dei gir reell hjelp i overgangsfasen, og planlegg for økonomisk berekraft når tilskot blir fasa ut.*

Referat ved Lars Erling B. Hovlid, 24.02.26